

Od Krzyża Niepodległości po Krzyż Służby Niepodległości

Inicjatywa ustanowienia odznaczenia Krzyż Niepodległości pojawiła się w 1928 na wniosek Aleksandry Piłsudskiej, która zwróciła uwagę, że wielu zasłużonych dla niepodległości nie posiada żadnych odznaczeń – jako że nie służyli w wojsku. Krzyż i Medal Niepodległości został ustanowiony rozporządzeniem Prezydenta RP z dnia 29 października 1930 roku. Powstało nowe odznaczenie, które miało charakter wojskowego (co umożliwiło jego nadawanie np. urzędnikom państwowym czy posłom – niepodległościowcom) o wysokim prestiżu. W hierarchii odznaczeń Krzyż Niepodległości (z mieczami lub bez) zajmował miejsce przed orderem Odrodzenia Polski 4 kl., zaś Medal Niepodległości przed srebrnym Krzyżem Zasługi. Jego posiadacze cieszyli się dużym autorytetem w środowiskach lokalnych, tworzyli elity już na poziomie gmin wiejskich czy niewielkich miast...

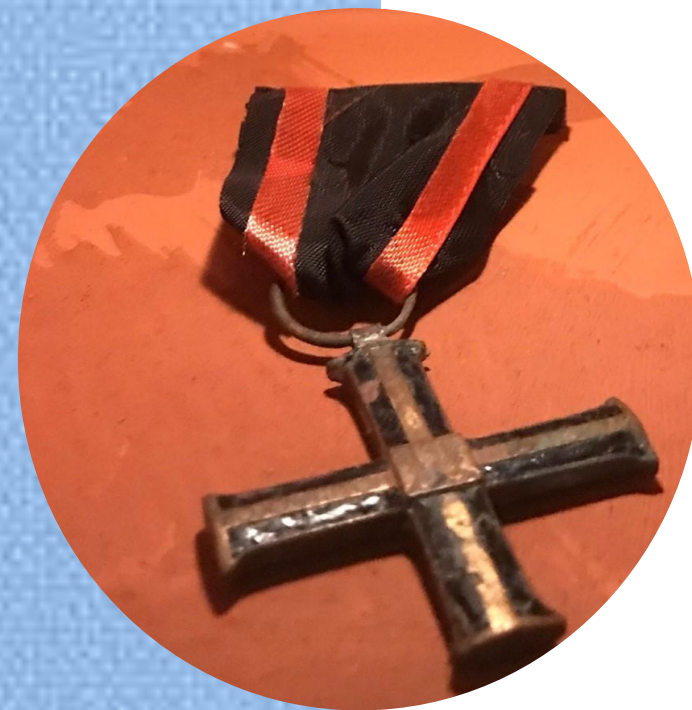
Warto zauważyć, że wśród nadań były dwa odznaczenia zbiorowe, obejmujące poległych i zmarłych powstańców 1863 r. oraz poległych w obronie Lwowa w czasie od 1 do 21 listopada 1918 r.

Krzyż i Medal Niepodległości nadawano w latach 1930-1939. Prawo do jego otrzymania przysługiwało działaczom niepodległościowym począwszy od żyjących jeszcze powstańców 1863 r. po powstańców zaolziańskich z 1938 r.

Ogółem przyznano 88 753 odznaczenia (1817 Krzyży Niepodległości z mieczami, 35 271 Krzyży Niepodległości i 51 665 Medalii Niepodległości), z tego 11 259 nadań było pośmiertnych.

Jak wspominali wyróżnieni tym odznaczeniem, przestanie odznaczenia było jasne: czarna wstążeczka z czerwonymi prążkami symbolizowała fakt, iż z *mroków niewoli przez krew Polska osiągnęła niepodległość* (dewiza odznaczenia: *Bojownikom Niepodległości*).

Marzeniem Tadeusza Stańskiego i Formacji Niepodległościowej było utworzenie na wzór Krzyża Niepodległościowego odznaczenia dla pokolenia, które w jednym stuleciu po raz drugi odzyskało Niepodległość. Uhonorowanie

Krzyż Niepodległości był niezwykle wyjątkowym wyróżnieniem. Przechowywano go jak skarb. Wielu nie rozstawało się z nim.

Na zdjęciu Krzyż znaleziony w Katyniu przy szczątkach zamordowanego oficera eksponowany obecnie w Muzeum Katyńskim.

KRZYŻ SŁUŻBY NIEPODLEGŁOŚCI

Klasztor Jasnogórski przez całe stulecia pozostawał duchową stolicą Polaków. Jego rola podczas potopu szwedzkiego otworzyła piękną kartę walki o Prawdę i Niepodległość. Obraz Czarnej Madonny w najtrudniejszych czasach był miejscem, gdzie oddawaliśmy się w opiekę Matce Bożej i Królowej Polski.

Przybywając tu tłumnie odchodziliśmy napełnieni duchem, że prawda jest warta każdej ofiary. Doświadczaliśmy wiele dobra, które budowało nasze postawy patriotyczne dzięki opiece Klasztoru i Ojców Paulinów, którzy jako rycerze Niepokalanej stali na straży ducha polskiego.

Kapituła Krzyża Służby Niepodległości postanowiła odznaczyć Klasztor Jasnogórski za jego działania i postawę Krzyżem Służby Niepodległości rozumiejąc, że walka o Niepodległość bez wsparcia Kościoła, a w szczególności Klasztoru byłaby niemożliwą.

W czasach PRL-u to Kościół stał się przestrzenią wolności ducha i słowa wspierając ludzi upominających się o godność Dzieci Bożych.

Jasna Góra 18 czerwca 2022 roku

Wstęp

Jesteśmy opozycjonistami antykomunistycznymi - ludźmi, którzy po raz drugi w jednym stuleciu odzyskali Niepodległość!

Utworzyliśmy Formację Niepodległościową, Fundację Walczącym o Niepodległość, Wyklętych, Pokrzywdzonych, Internowanych, Więzionych i Kapitułę Krzyża Służby Niepodległości

Dokonałiśmy podsumowania naszych działań, zadaliśmy o przyszłość i uhonorowaliśmy naszych braci w walce.

Czuliśmy, że wykonaliśmy swoje zadanie, ale zapragniemy także podziękować Kościołowi za bezmiar ofiarności i niesioną pomoc.

Dlatego za bezmiar niesionej pomocy, za trwanie gdy wszyscy wątpili postanowiliśmy Klasztorowi na Jasnej Górze nadać nasze środowiskowe odznaczenie – Krzyż Służby Niepodległości.

Czujemy, że nasza walka w obronie prawdy i godności człowieka mogła przynieść dobre owoce tylko będąc zanurzona w wierze, którą podtrzymywał Kościół i duchowa stolica Polski Jasna Góra.

Ojcom o gorącym Polskim sercu, którzy przez lata musieli ponosić konsekwencje trwania i bycia wiernym gorące „Bóg zapłać”

Zarząd Fundacji

FORMACJA NIEPODLEGŁOŚCIOWA
KAPITUŁA KRZYŻA SŁUŻBY NIEPODLEGŁOŚCI

UCHWAŁA NR 10/22

Kapituły Krzyża Służby Niepodległości

Za trwanie przez stulecia na duchowej stolicy Polski przy cudownym obrazie Matki Boskiej Częstochowskiej – Królowej naszej, za budowanie postaw patriotycznych opartych na wartościach chrześcijańskich i tradycji narodowej, za napelnianie wszystkich pielgrzymów duchem i świadomością, że prawda jest warta każdej ofiary. Za budowanie jedności narodu, za przekazywanie siły do pokonywania trudności i niezgadzania się na zło, za niesienie pomocy prześladowanym w czasach komunizmu, za napomnienia, które wskazywały drogę zbłąkanym, za ocieranie łez i wlewanie w serca otuchy, za radość bycia razem.

decyzją Kapituły Krzyża w dowód wdzięczności

Klasztor OO. Paulinów na Jasnej Górze

odznaczony zostaje:

„KRZYŻEM SŁUŻBY NIEPODLEGŁOŚCI”

Przewodniczący

Kapituły

Agnieszka Hlebowitsh-Rudkowska

Tadeusz Staniński

Fundacja działa w porozumieniu z organizacjami:

- Stowarzyszenie „Solidarność Walcząca”
- Klub Więzionych Internowanych Represjonowanych w Białymstoku
- Ogólnopolskie Stowarzyszenie Represjonowanych w Specjalnych Obozach Wojskowych w latach 1982-1983
- Stowarzyszenie Działaczy i Sympatyków Porozumienia Partii i Organizacji Niepodległościowych
- Stowarzyszenie Dzieci Łączki z Podlasia
- Stowarzyszenie Historyczne „Solidarność” Huty „Warszawa”
- Instytut Historyczny NN im. Andrzeja Ostoja Owsianego
- Stowarzyszenie „Internowani Mazowsza”
- Stowarzyszenie Kombatantów - Duszpasterstwo Weteranów Kawalerii i Artylerii Konnej
- Stowarzyszenia Komitet Katyński
- Stowarzyszenie Krąg Pamięci Narodowej
- Stowarzyszenie Kryptonim Operacyjny „Judasze”
- Stowarzyszenie „Polskiej Partii Niepodległościowej”
- Stowarzyszenie Przyjaciół Orłąt i Strzelca
- Stowarzyszenie współpracowników „Ruch Obrony Praw Człowieka i Obywatela”
- Staropolskie Stowarzyszenie Osób Represjonowanych w Kielcach
- Stowarzyszenie „Towarzystwo Patriotyczne” Radomsko
- Stowarzyszenie „Wierność Rzeczypospolitej Wojciecha Ziemińskiego”
- Stowarzyszenie „Więźniów Politycznych” skazanych w stanie wojennym z terenu Małopolski i Śląska
- Stowarzyszenie Wolnego Słowa
- Związek Żołnierzy Narodowych Sił Zbrojnych
- Stowarzyszenie „Dzieci Pomordowanych przez UB na Mazowszu”
- Fundacja Józefa Szaniawskiego
- Stowarzyszenie Kontynuatorów Pamięci o Zagładzie Narodu Polskiego „Prawo do Prawdy”
- Stowarzyszenie Ludowe „Ojcowizna RP” Zarząd Krajowy
- Okręg Warszawa Wschód Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej
- Koło Krajowe „Opocznik” Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej
- Grupy Oporu „Solidarni”
- Stowarzyszenie Pamięci Historii Tradycji Kultury i Rozwoju
- Stowarzyszenie Kapłani Niezłomni
- Instytut Józef Piłsudskiego w Warszawie
- Fundacja Lex Nostra
- Federacja Stowarzyszeń Weteranów i Sukcesorów Walk o Niepodległość RP
- Stowarzyszenie Ruch Młodzieży Niezależnej
- Stowarzyszenie Opozycji Antykomunistycznej Zagłębia Miedziowego

NIEPODLEGŁOŚCIOWCY

Geneza

Skąd się wziął pomysł na stworzenie Fundacji?

Na to pytanie odpowiada Prezes Fundacji Tadeusz Stański, prawnik - wieczny bojownik marzący o wolnej Polsce, współzałożyciel KPN i PPN, więziony na Rakowieckiej i w Barczewie, gdzie kierował „buntem czynnym” współwięźniów, jeden z inicjatorów powstania Konwentu św. Katarzyny - Kawaler Krzyża Wolności i Solidarności oraz Krzyża Służby Niepodległości: *„Z czegoś co może dziwnie zabrzmieć - ale z potrzeby i poczucia odpowiedzialności za ludzi, z którymi zaczynaliśmy i zrealizowaliśmy cel ideowy Formacji Niepodległościowej czyli odzyskaliśmy niepodległość i obaliliśmy komunę. Tę odpowiedzialność za ludzi mi powierzonych, zaszczepił we mnie - młodym 12 letnim chłopaku, Jerzy Strzałkowski - ucząc, że przewodzić - znaczy odpowiadać. Jeżeli wydajesz polecenia, to jesteś odpowiedzialny za konsekwencje, które spadną na drugich. Zbieraliśmy się więc tu, u mnie w domu – na kanapie i zastanawialiśmy się jaką formę powinna przyjąć nasza działalność, abyśmy mogli uleczyć ludzi, którzy pomimo odzyskania niepodległości dalej byli obywatelami drugiej kategorii i doświadczali bardzo dużo upokorzeń, złej działalności władz państwowych. Bo właśnie my - pokolenie, które doprowadziło do niepodległości i obalenia komuny, ponieśliśmy największy koszt zmiany, która się dokonała się w kraju”. Początkowo myśleliśmy, że trzeba przekazać następnym pokoleniom prawdę o naszych działaniach – i tak zrodziła się Formacja Niepodległościowa.*

Pamięć o działaniach i ideach

W latach 1975 - 89 powstały organizacje, których celem było odzyskanie Niepodległości. Nie zasiedli przy „okrągłym stole”, nie wzięli także udziału w kontraktowych wyborach.

Nawoływali do bojkotu wyborów aby nie legitymizować umowy zawartej ponad wolą narodu. Uznawali, że takie wybory zablokują Polakom drogę do pełnej niepodległości oraz , że nie paktuje się z kłamcą (rządzącymi). Członkowie tych organizacji przez wiele lat tzw. rzeczywistości po okrągłostołowej nie tylko świadomie zostali wyeliminowani z życia politycznego. Także ekipy, które przejęły władzę, nie dopuściły do upublicznienia ich wkładu w walkę o odzyskanie Niepodległości. „Gruba kreska” Mazowieckiego, nie tylko zrównała ofiary z katami ale odcięła się też od ideałów działaczy niepodległościowych. W imię „nowoczesności i przyszłości” mieliśmy zapomnieć o historii, której nawet nie przywrócono narodowi. Wyśmiewano i drwiono z patriotyzmu nazywając go zaściankowym. Opozycjoniści niepodległościowi podjęli próbę radzenia sobie w „nowych czasach”.

W końcu, po 19 latach od tzw. transformacji ustrojowej, czując że dorobek organizacji niepodległościowych jest nazbyt cenny i różnorodny aby dalej popadał w zapomnienie, liderzy niektórych organizacji niepodległościowych podpisali w dniu 21.06.2008 r. - Deklarację Utworzenia Formacji Niepodległościowej - organizacji z lat 1975 - 1989. (fot. 1)

Od redaktora:

Ku pamięci wszystkim !

Ostatni gryps więzienny płk Łukasza Cieplińskiego ps. „Pług” (WiN), zamordowanego 1 marca 1951 r. w więzieniu na Rakowieckiej w Warszawie, do syna Andrzeja:

Andrzeju! Ażeby nie zmarnować życia, ażeby wziąć czynny udział w dokonujących się procesach i wnieść w życie pozytywne twórcze wartości, musisz starać się zająć odpowiednie stanowisko społeczne. Celem tego nie mogą być osobiste ambicje, ale świadomość i wiara w ideały które Tobie mają przyświecać. Droga do tego prowadzi przez wartości charakteru i umysłu. Przez głęboką wiarę w słuszność celów [wyras nieczytelny].

Pamiętaj, że o wartości człowieka stanowi w pierwszym rzędzie jego charakter. Musisz go szkolić drogą wyrzeczeń.

Silna wola, odwaga, pracowitość, prawdomówność, inicjatywa, godność osobista, narodowa i ludzka – oto elementy, na które zwrócić musisz specjalną uwagę. Bez silnego charakteru nie osiągniesz żadnego celu. W połowie drogi połamię Cię przeciwności.

Oto, moim zdaniem – idealna recepta na autorytet autentyczny. Prawda, że lśni swoją aktualnością? Szukajmy takich i gromadźmy się wokół. Nasza Ojczyzna nieustannie tego potrzebuje...

**DEKLARACJA UTWORZENIA
FORMACJI NIEPODLEGŁOŚCIOWEJ
organizacji z lat 1975 - 1989**

Jesteśmy reprezentantami partii i organizacji niepodległościowych oraz środowisk niezależnych, które w okresie PRL-u, za cel swego działania przyjęły odzyskanie przez Polskę niepodległości. Wielki proces dziejowy, w którym kluczową rolę odegrał ruch polskiej „Solidarności” umożliwił nam i wielu innym narodom odzyskać wolność.

Poczytujemy sobie za honor uczestniczenia w walce cywilnej o wolność i niepodległość naszego Narodu.

Nie chcemy angażować się w bieżącą działalność polityczną. Podejmujemy starania, aby przywrócić świadomości społecznej nasze ideały oraz pamięć o tych, którzy podjęli walkę cywilną z komunistyczną dyktaturą. Chcemy przypomnieć tych z naszych kolegów, którzy uznawani przez ludzi małej wiary, za pozbawionych realizmu, nie chcieli reformować „sowieckiego socjalizmu” i nie przestraszyli się komunistycznej władzy.

Uważamy, że ekipy, które przejęły władzę w wyniku umowy z rządem komunistycznym przy „okrągłym stole”, nie tylko świadomie wyeliminowały z życia politycznego ugrupowania niepodległościowe, ale także nie dopuściły do upublicznienia ich wkładu w walkę o odzyskanie niepodległości.

Chcemy zgromadzić dokumenty, publikacje wszystkich ugrupowań niepodległościowych, a także przekazać ich myśl polityczną. Również relacje i wspomnienia, często dziś nieznanne.

Podejmujemy tę działalność, ponieważ nie godzimy się na to, aby jedynym dowodem naszej walki okazały się ubeckie donosy lub świadectwa ludzi złamanych i uwikłanych w komunizm.

Zebrałi w dniu 21 czerwca 2008 r. w Warszawie - przedstawiciele dawniej działających organizacji niepodległościowych, uznając, że łączą nas pamięć walki o wspólny cel, określamy się jako -

Formacja Niepodległościowa.

Apelujemy do wszystkich, którzy w przeszłości działali w organizacjach tworzących dziś Formację Niepodległościową, aby nawiązali z nami kontakt w celu współpracy.

Podpisy:

1. „AN” – Akcja na Rzecz Niepodległości
2. Chrześcijańska Demokracja - Stronnictwo Pracy
3. Grupa Polityczna SAMOSTANOWIENIE
4. Konfederacja Polski Niepodległej
5. „NIEPODLEGŁOŚĆ” – Organizacja Liberalnych Demokratów
6. Niezależne Zrzeszenie Studentów
7. Ogólnopolski Komitet Oporu Rolników
8. Polska Partia Niepodległościowa
9. Ruch Obrony Praw Człowieka i Obywatela
10. Ruch Polityczny WYZWOLENIE
11. Ruch Wolnych Demokratów
12. Solidarność Walcząca
13. Unia Demokratów BAZA

14 KSN

W uzasadnieniu takiej decyzji pisali: *„Jesteśmy reprezentantami partii niepodległościowych oraz środowisk niezależnych, które w okresie PRL za cel swojego działania przyjęły odzyskanie przez Polskę niepodległości” (...)* *„Poczytujemy sobie za honor uczestniczenia w walce cywilnej o wolność i niepodległość Narodu.(...) Podejmujemy starania, aby przywrócić świadomości społecznej nasze ideały oraz pamięć o tych, którzy podjęli walkę(...) z komunistyczną dyktaturą. Chcemy przypomnieć tych z naszych kolegów, którzy uznawani przez ludzi małej wiary za pozbawionych realizmu, bo nie chcieli reformować >sowieckiego socjalizmu < i nie bali się komunistycznej władzy”.*

Za cel swych działań uznali gromadzenie dokumentów, wspomnień, relacji, publikacji ugrupowań niepodległościowych. Chcieli przekazać kolejnym pokoleniom niepodległościową myśl polityczną, która rodziła się w PRL. W Deklaracji zapisali: *„Podejmujemy tę działalność, ponieważ nie godzimy się na to, aby jedynym dowodem naszej walki okazały się ubeckie donosy lub świadectwa ludzi złamanych i uwikłanych w komunizm”.*

Formacja Niepodległościowa skupiła początkowo 14 organizacji.

Były to:

- Akcja na Rzecz Niepodległości,
- Chrześcijańska Demokracja - Stronnictwo Pracy,
- Grupa Polityczna Samostanowienie,
- Konfederacja Polski Niepodległej,
- „Niepodległość” - Organizacja Liberalnych Demokratów,
- Niezależne Zrzeszenie Studentów,
- Ogólnopolski Komitet Oporu Rolników,

Polska Partia Niepodległościowa,
Ruch Obrony Praw Człowieka i Obywatela,
Ruch Polityczny Wyzwolenie,
Ruch Wolnych Demokratów,
Solidarność Walcząca, Unia,
Demokratów BAZA;

Formacja zaprosiła do współpracy wszystkich działaczy niepodległościowych. Szybko rozszerzyła się baza członków. Nawiązano kontakt z IPN i z Archiwum Akt Nowych - jako organizacjami zobowiązanymi do działań na rzecz zachowania pamięci. Najważniejszym niefunkcjonującym w przestrzeni tematem, było spotkanie środowiska niepodległościowego z całego świata z Rządem Na Uchodźctwie, w Ramsau (Austria) - maj 1989 r. To właśnie wtedy próbowano zaproponować inny kształt Polski po transformacji i jest dowód na to, że była to realna alternatywa dla „okrągłego stołu”. Formacja postanowiła opisać i udokumentować to wydarzenie.

Podczas kolejnych sesji naukowych przypomniano i odpowiadano na pytania, które ciągle wymagają przypomnienia i na które do dziś nie ma odpowiedzi. Rozmawiano o Katyniu – zapomnianej w czasach komuny zbrodni dokonanej na polskich oficerach, która stała się jedną z osi działań opozycji antykomunistycznej i „papierkiem lakmusowym” naszej niepodległości. Na konferencji: „Czy okrągły stół był potrzebny? - stosunek, ocena idei i ustaleń dokonany przez organizacje niepodległościowe był miążdzący. Próbowano także po raz kolejny rozliczyć się z przeszłością i konsekwencjami faktu, że Polska stała się zakładnikiem ustaleń tamtej umowy.

Uhonorowana została także rodzina ks. Jerzego - Alfreda i Józef Popiełuszko.

18 czerwca Klasztor na Jasnej Górze otrzymał Krzyż Służby Niepodległości, który przez całe stulecia pozostawał duchową stolicą Polaków. . Obraz Czarnej Madonny w naj-trudniejszych czasach był miejscem, gdzie oddawaliśmy się w opiekę Matce Bożej i Królowej Polski.

Przybywając tu tłumnie odchodziliśmy napełnieni duchem, że prawda jest warta każdej ofiary. Doświadczaliśmy wiele dobra, które budowało nasze postawy patriotyczne dzięki opiece Klasztoru i Ojców Paulinów, którzy jako rycerze Niepokalanej stali na straży ducha polskiego.

Kapituła Krzyża Służby Niepodległości postanowiła odznaczyć Klasztor Jasnogórski za jego działania i postawę Krzyżem Służby Niepodległości rozumiejąc, że walka o Niepodległość bez wsparcia Kościoła, a w szczególności Klasztoru byłaby niemożliwą.

W czasach PRL-u to Kościół stał się przestrzenią wolności ducha i słowa wspierając ludzi upominających się o godność Dzieci Bożych.

Realizacja zadań i celów, które założyła sobie przed laty Fundacja, jest na bieżąco i dynamicznie realizowana. Wbrew niedowiarkom, los dawnych opozycjonistów w ostatnich latach się poprawia.

Wdzięczność i chęć honorowania tych, którzy doprowadzili do odzyskania wolności przebija się coraz bardziej do świadomości społecznej a rodziny z dumą odkrywają historię swoich bliskich.

Fundacja zaprasza do współpracy wszystkich „Braci w Walce”. Spotykamy się w budynku warszawskiej PAST- y.

Równocześnie szarość wstążki nawiązuje do koloru mundurów Piłsudczyków i tradycji, z której wyrósł ruch niepodległościowy. Dewizą odznaczenia umieszczoną na ramionach Krzyża jest: „**Za Niepodległą, Za Niezawistą**”. Decyzję o ostatecznym kształcie odznaczenia i przyznaniu Krzyża, podejmuje jednogłośnie Kapituła.

Prestiżowe wyróżnienie

Krzyże Służby Niepodległości przyznawane są w trzech kategoriach:

- dla działaczy niepodległościowych opozycji antykomunistycznej,
- pośmiertnie dla działaczy niepodległościowych szczególnie zasłużonych w walce o Niepodległość'

- dla osób w szczególny sposób wspierających działania Formacji Niepodległościowej w czasach po odzyskaniu Niepodległości;

Dotychczas przyznano 420 Krzyży. Wśród odznaczonych znajdują się AK -owcy, Żołnierze Wyklęci, Działacze Niepodległościowi z kraju i zagranicą, dawni więźniowie polityczni, internowani, osoby represjonowane i działacze opozycji antykomunistycznej w czasach PRL.

Kapituła uhonorowała obrońców naszej Ojczyzny, wśród których znaleźli się: kpt. Katarzyna Rabińska – Nowakowska „Kasia”, mjr Zygmunt Godleś „Dębski”, Józef Wójcik „Piorun”, kpt. Hieronim Piotrowski „Jur”, mjr Franciszek Chrostowski - łącznik w oddziałach Armii Krajowej, skazany w 1953 r. na 6 lat więzienia.

Warto wspomnieć, że pośmiertnie odznaczeni zostali: Kornel Morawiecki, Emil Morgiewicz, Wojciech Ziemiński, Stefan Melak, Zygmunt Goławski, Józef Szaniawski.

Agnieszka Hałaburdzin – Rutkowska

Zmierzono się z tematem „Niepodległościowe uchodźstwo polskie w Europie i na świecie i jego rola w pomocy Krajowi po układzie jałtańskim, w latach 1945 – 1990”, próbując przybliżyć rolę Polonii i pokazać pomoc, jaką uzyskali Polacy dzięki jej aktywności. Przypomniano też genezę powstania, działalność i losy KPN, PPN i PPiON. Ukazały się publikacje z konferencji. Wzorem dawnych lat organizowano uroczystości patriotyczne, które przybliżyły ciągle mało znane fakty z historii. Utworzono stronę internetową, pozyskano środki i ludzi do współpracy przy nagrywaniu wspomnień opozycjonistów niepodległościowych.

Zadośćuczynienie zapomnianym i niewygodnym

Formacja Niepodległościowa rozrastała się i zgłaszało się do niej coraz więcej byłych opozycjonistów. Niejednokrotnie okazywało się, że ludzie którzy w wydatny sposób przyczynili się do powstania niepodległego państwa, dziś żyją w skrajnej nędzy. W młodości nie pracowali – odsiadując wyroki w więzieniach, byli zwalniani z pracy lub nie chciano ich zatrudniać. Często nie pozwolono im też kończyć szkół i robić kariery zawodowej. Po latach okazało się, że nikt w wolnej Polsce o nich nie pamięta. Komunistyczni oprawcy w dalszym ciągu opływają w dostatki a walczący o wolność zostali zepchnięci na margines życia. „Gruba kreska”, przedstawiana jako zwycięstwo, w rzeczywistości stała się gwoździem przypieczętowującym los opozycjonistów niepodległościowych. W jej wyniku komuniści uniknęli jakiegokolwiek kary za mordowanie, represjonowanie i niszczenie innym życia - a ci którzy, walczyli o lepszy los nas wszystkich - nie oszczędzając swego życia, zostali potraktowani jak nieudacznicy, którzy nie radzą sobie w nowych czasach.

Wielokrotnie słyszeli drwinę: „I po co wam to było?. Inni, konformiści i komuniści mają się od was dużo lepiej, bo wypracowali przecież rzetelnie na waszych grzbietach swoje emerytury”. A działacz antykomunistyczny - widocznie był leniem i obibokiem, skoro nic sobie nie wypracował. Chcąc zmienić tę sytuację i pomóc tym, o których Polska zapomniała, spotykali się prawnicy: Tadeusz Stański, adwokat Bonifacy Bąk czy Andrzej Herman, dziekan Okręgowej Rady Adwokackiej w W-wie Andrzej Rościszewski a także Andrzej Tomaszewski. Doszli wspólnie do wniosku, że dla uhonorowania wszystkich tych którzy walczyli o niepodległość i zadośćuczynienia im, najbezpieczniejszą i najbardziej skuteczną formułą będzie powołanie fundacji. Wśród fundatorów znaleźli się:

- Zygmunt Goławski, reprezentujący wojennych weteranów, należący do (NSZ)Narodowych Sił Zbrojnych, - aresztowany (1945) i wywieziony do łagrów na Syberię. Przez całe życie inwigilowany i wielokrotnie aresztowany, internowany;
- prof. dr Wiesław Wysocki, od lat związany z działalnością opozycyjną
- Waldemar Pernach, internowany na Białołęce, wieloletni działacz Solidarności, związany z Hutą Warszawa;
- Tadeusz Stański, inicjator i propagator idei powstania Fundacji i jej Prezes;

Na rozpoczęcie działalności Fundacji powiedział: „ III RP nie wykazała się troską o tych, którzy walczyli. Dziś okazuje się, że tylko nasze środowisko - Formacji Niepodległościowej - uznało za swój obowiązek troskę o tych, którzy podjęli walkę z komuną a dziś - właśnie z powodu swojego zaangażowania w walkę o niepodległość Polski, żyją w opłakanych warunkach”.

6

Prawo do jego otrzymania przysługiwało działaczom niepodległościowym - począwszy od żyjących jeszcze powstańców 1863 roku - po powstańców zaolziańskich z 1938 roku. Ogółem przyznano 88 753 odznaczenia. Czarno - złoty krzyż zawieszony był na czarnej wstążeczce z czerwonymi prążkami, która symbolizowała przejście z mroków niewoli - przez krew, dzięki której Polska odzyskała Niepodległość. Na Krzyżu wygrawerowano: „Bojownikom Niepodległości”.

...po Krzyż Służby Niepodległości

Marzeniem Tadeusza Stańskiego i Formacji Niepodległościowej było utworzenie na wzór Krzyża Niepodległości - odznaczenia dla pokolenia, które po raz drugi w jednym stuleciu, odzyskało dla Polski niepodległość. Aby było to odznaczenie środowiskowe - walczących, czyli takie, które koledzy przyznają kolegom. Każdy odznaczony ma prawo do nominowania kolejnych osób, z którymi współpracował w walce i uznaje za godnych uhonorowania. Wielu opozycjonistów pamięta, że ich ojcowie lub dziadowie z pietyzmem przechowywali Krzyże Niepodległości. Krzyż taki znalazł się wśród rzeczy znalezionych w katyńskich dołach śmierci. Wiedząc jak ważne dla każdego uhonorowanego było to odznaczenie - chcieliśmy kolejnemu polskiemu pokoleniu, które było zmuszone do walki z dwoma totalitaryzmami - najpierw niemieckim a potem sowieckim - także przyznawać takie odznaczenia. Ważną częścią każdego odznaczenia jest symbolika. Kolorystyka wstążki Krzyża Służby Niepodległości – niesie ze sobą przesłanie: „ z szarości okupacji komunistycznej, przez krew i trud, do ponownego odzyskania Niepodległości”.

11

Na podstawie tych wykładów powstało siedem Zeszytów Akademii Myśli Politycznej. Rozpoczęto rozmowy z Ministerstwem Edukacji i Nauki o dalszym rozwoju Akademii i o współpracy przy promocji lekcji dla szkół ze świadkami i żywymi uczestnikami wydarzeń najnowszej historii Polski. Fundacja zorganizowała też dwa ogólnokrajowe Zjazdy Formacji Niepodległościowej. Z pierwszego powstała publikacja książkowa o działaniach jakie podejmowały organizacje skonfederowane z Fundacją.

Drugi Zjazd Niepodległościowy - z racji pandemii został ograniczony do 150 osób i odbył się, mimo wszystko, w niezwykle uroczystym i podniosłym nastroju. Zgromadzono najbardziej zasłużonych dla niepodległości działaczy. Na tym Zjeździe - po raz pierwszy - wręczono Krzyże Służby Niepodległości.

Od Krzyża Niepodległości...

Inicjatywa ustanowienia Krzyża Niepodległości pojawiła się w roku 1928, na wniosek Aleksandry Piłsudskiej, która zwróciła uwagę, że wielu zasłużonych dla niepodległości nie posiada żadnych odznaczeń, jako że - nie służyli w wojsku.

Krzyż i Medal Niepodległości został ustanowiony rozporządzeniem Prezydenta RP z dnia 29 października 1930 r. Jego posiadacze cieszyli się dużym autorytetem w środowiskach lokalnych, tworzyli elity już na poziomie gmin wiejskich i niewielkich miast. Powołano 27 Komisji Środowiskowych, które nominowały do odznaczeń. Krzyż i Medal Niepodległości nadawano w latach 1930 - 1939.

Na pytanie: dlaczego tak późno? - odpowiedział: „Chyba dlatego, że polscy patrioci są nader dumni aby narzekać na los, na dziejową niesprawiedliwość”. Dopiero teraz, gdy dawni bojownicy „Solidarności” - przede wszystkim ci niemal anonimowi, rozsiani po całej Polsce - osiągnęli wiek emerytalny bez godziwych świadczeń z powodu lat spędzonych w więzieniach czy ukrywania się i gdy są schorowani oraz bezradni -w sposób drastyczny ukazuje się rozmiar zaniechań III RP, która nie wykazała dostatecznej troski o tych, bez których by nie istniała. To wielki wstyd!”

Formacja - powołuje Fundację uznając, że najważniejszym zadaniem stojącym przed środowiskiem jest to, aby sama zadbała o przyszłość Kolegów, skoro Państwo Polskie nie czuje wobec swoich bohaterów żadnego zobowiązania. Celem statutowym powstającej organizacji jest zapewnienie kombatantom (żołnierzom) i represjonowanym (więzionym, internowanym, prześladowanym), walczącym o niepodległość Polski – należnego szacunku, honoru oraz opieki i pomocy, objęcie opieką wszystkich zaniedbanych przez państwo polskie, pozostających w biedzie, która jest skutkiem represji i prześladowań. Głównym zadaniem stało się przeprowadzenie procesu o odszkodowanie, powołując się na art. 19 Konstytucji, w którym państwo polskie zobowiązuje się docenić, dowartościować i wypełnić swoje zobowiązania wobec wszystkich tych, którzy walczyli o niepodległość i w ten sposób doprowadzić do polepszenia ich statusu. Fundacja, aby móc w pełni reprezentować środowisko opozycji niepodległościowej, postanowiła zaprosić organizacje do podpisania o reprezentowaniu ich interesów.

Pierwszym, który podpisał Porozumienie był Kornel Morawiecki, reprezentujący Solidarność Walcząca. W chwili tworzenia Fundacji skonfederowane były 23 organizacje - obecnie jest ich 35. Tadeusz Stański zachęcał do zrzeszania się grupy opozycjonistów, którzy nie mieli swoich stowarzyszeń. Fundacja przygotowała dokumenty, mające ułatwić proces legislacji. Następnie działając z upoważnienia 23 organizacji walczących o Niepodległość i ich następców, wystąpiła z pozwem o zasądzenie od Skarbu Państwa kwoty 10 miliardów złotych, na cele statutowe Fundacji. Sąd odrzucił pozew z przyczyn formalnych, ale do rządzących dotarł właściwy sygnał. Sytuacja działaczy antykomunistycznych powoli zaczęła się poprawiać. W parlamencie pojawiła się wola zadośćuczynienia działaczom antykomunistycznym. A do tej pory jakoś dziwnie jej nie było. A więc nasz pierwszy sukces! Po 26 latach od „okrągłego stołu” uchwalono ustawę o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych. Nadano im status, więc Fundacja zrezygnowała z nacisków procesowych na rzecz współdziałania w celu uhonorowania Niepodległościowców przez przyznawanie statusu i działanie w kierunku rozszerzenia uprawnień. W dalszym ciągu Fundacja zachęca do tworzenia stowarzyszeń i dochodzenia w ten sposób należnych praw.

Zobowiązuje też członków takich stowarzyszeń do publikowania wspomnień i propagowania ich wśród młodzieży. Przy wsparciu Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych – Fundacja zorganizowała cztery wyjazdy sanatoryjne. Pomaga także uzyskać status działacza i występuje i pomocą materialną oraz odznaczenia państwowe.

Konferencje, upamiętnienia, edukacja

Fundacja zorganizowała konferencję o ekonomicznych programach „Niepodległościówki”. Aby ukazać potencjał jaki tkwił w opozycji i zadać kłam tezie, że nie było innego pomysłu na rozwój gospodarczy kraju - powstała publikacja książkowa.

Dzięki staraniom Fundacji odstonięte zostały w W-wie dwie tablice upamiętniające działaczy niepodległościowych: Wojciecha Ziemińskiego i Stefana Melaka, dając w ten sposób „zaczątki”- Alei Pamięci Działaczy Niepodległościowych, przy jednym z najpiękniejszych pomników na warszawskim Muranowie - Poległym i Pomordowanym na Wschodzie.

Powołano Akademię Myśli Politycznej aby korzystać z potencjału intelektualnego osób zgromadzonych wokół Fundacji i móc przekazać swój dorobek kolejnym pokoleniom. Wykładowcami są m.in.: Elżbieta Królikowska - Avis, dziennikarka - specjalistka od spraw brytyjskich; prof. Paweł Bromski - rektor Wyższej Szkoły Stosunków Międzynarodowych i Amerykanistyki, historyk filozofii politycznej; Waldemar Pernach - polityk, ekonomista, działacz opozycji antykomunistycznej; prof. Wiesław Jan Wysocki - historyk Uniwersytetu im. Kard. Stefana Wyszyńskiego; prof. Romuald Szeremietiew - polityk i komentator polityczny; ks. Józef Roman Maj - kapelan środowisk niepodległościowych; Jan Parys - polityk, prac. naukowy, rektor Toruńskiej Szkoły Wyższej; dr. Andrzej Anusz - komentator polityczny; Zbigniew Jackiewicz - konstytucjonalista. Odbyły się już dwa semestry wykładów internetowych, w których udział wzięło ponad 500 osób.